

УХВАЛА

ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ

ДРУГОГО СЕНАТУ

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Черних Андрія Федоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 4, пунктів 1, 2 частини другої статті 7 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“

М. Київ
13 липня 2021 року
№ 98-2(II)/2021

Справа № 3-101/2021(228/21)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі суддів:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Лемака Василя Васильовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Черних Андрія Федоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 4, пунктів 1, 2 частини другої статті 7 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–ХІІ (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Черних А.Ф. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності частині першій статті 8, статті 21, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 46, частині першій статті 57 Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 4, пунктів 1, 2 частини другої статті 7 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–ХІІ зі змінами (далі – Закон).

У частині першій статті 4 Закону зазначено, що „ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав“.

Пунктами 1, 2 частини другої статті 7 Закону передбачено, що:

„До осіб з інвалідністю внаслідок війни належать також особи з інвалідністю з числа:

1) військовослужбовців, осіб вільнонайманого складу, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час захисту Батьківщини, виконання інших обов’язків військової служби, пов’язаних з перебуванням на фронті в інші періоди, з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи, ядерних аварій, ядерних випробувань, з участю у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, іншим ураженням ядерними матеріалами;

2) осіб начальницького і рядового складу органів Міністерства внутрішніх справ і органів Комітету державної безпеки колишнього Союзу РСР, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України та інших військових формувань, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час виконання службових обов’язків, ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, ядерних аварій, ядерних випробувань, участі у

військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, інших уражень ядерними матеріалами“.

На думку автора клопотання, оспорювані положення Закону „приводять до порушення моого права на соціальний захист, права бути рівним перед законом з іншими громадянами України, права знати мої права та обов’язки“.

До конституційної скарги долучено копію рішення Донецького окружного адміністративного суду від 5 грудня 2018 року, постанови Першого апеляційного адміністративного суду від 27 лютого 2019 року, постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 2 квітня 2021 року.

Обґрунтовуючи свої твердження, Черних А.Ф. посилається на окремі положення Конституції України, Закону, рішення Конституційного Суду України, рішення Європейського суду з прав людини у справі „*Пічкур проти України*“ від 7 листопада 2013 року (заява № 10441/06), а також на судові рішення у своїй справі.

2. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

2.1. Обґрунтовуючи неконституційність положень пункту 1 частини другої статті 7 Закону, Черних А.Ф. зазначає, що „одна й та сама норма ... у різний час читалася судовою владою (у т.ч. вищими судовими органами) та профільними

органами виконавчої влади абсолютно по-різному, причиною чого є неналежний виклад тексту вказаної норми закону, який не дозволяє однозначно встановити її зміст“. На думку автора клопотання, така невизначеність змісту оспорюваних положень Закону свідчить про їх невідповідність частині першій статті 57 Конституції України та не відповідає принципу юридичної визначеності як складової верховенства права, закріпленого у частині першій статті 8 Основного Закону України.

Однак автор клопотання не аргументував, у чому полягає порушення принципу юридичної визначеності, а саме вимог чіткості й передбачності, яке унеможливило би реалізацію ним права, передбаченого частиною першою статті 57 Конституції України.

2.2. Черних А.Ф. вказує на те, що оспорюваними положеннями Закону було порушенено його право на соціальний захист, яке включає право на забезпечення громадян у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, гарантоване частиною першою статті 46 Конституції України. Очевидна необґрунтованість тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Закону пов’язана з хибним розумінням суб’єктом права на конституційну скаргу механізму реалізації права на соціальний захист, передбаченого статтею 46 Основного Закону України, в аспекті набуття автором клопотання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни відповідно до вимог статті 7 Закону.

2.3. Суб’єкт права на конституційну скаргу зазначає, що „відмінності у правовому статусі інвалідів з числа колишніх військовослужбовців, які ґрунтуються виключно на критерії «воював/не воював» не є об’єктивно виправданими, обґрунтованими та справедливими“. На його думку, „є відверто дискримінаційною норма, яка для надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни для одних вимагає виконання військових обов’язків під час воєнних дій (під час захисту Батьківщини чи ведення бойових дій на території

інших держав), а для інших – достатньо виконання їх звичайних службових обов'язків у мирний час“.

Черних А.Ф., даючи оцінку законодавчому регулюванню порядку і підстав надання особі статусу особи з інвалідністю внаслідок війни, не навів аргументів на підтвердження того, що різне правове регулювання статусу категорії осіб, до яких належить автор клопотання, і статусу осіб з інвалідністю внаслідок війни, вимоги для набуття якого передбачені частиною другою статті 7 Закону, не є розумним та об'єктивно виправданим. Таким чином, наведені доводи суб'єкта права на конституційну скаргу щодо невідповідності положень частини першої статті 4, пунктів 1, 2 частини другої статті 7 Закону статті 21, частинам першій, другій статті 24 Основного Закону України не можуть вважатися обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Закону в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаrgою Черних Андрія Федоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 4, пунктів 1, 2 частини другої статті 7 Закону України „Про статус ветеранів війни,

гарантії їх соціального захисту“ від 22 жовтня 1993 року № 3551–ХІІ зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

